

ANABCI DA TARIHIN DUNIYA

Yau, alamu da lokuta suna gaya mana cewa muna tsaye dab da mafarin al'amura na hargitsi mai ban razana da muhimminci. Yana Kamar dukan duniya tana cikin hayaniya. A gaban ganin idanun mu, anabcin Yesu game da al'amuran da zasu faru dab da zuwan sa na biyu suna cika; **"Kuma za kuji labarin yakoki da zizar yaki . . . Gama al'umma za ta tasa ma al'umma, . . . za'ayi yunwa da raye-rayen duniya wurare da bam da bam. Amma dukan wadannan al'amura mafarin wahala ne."** (Mattha. 24:6-8). Yanzu da kuma nan gaba yana da babban marmari ga dukan yan adam. Mutane akan mutane zasu ci gaba da ganewa cewa wani abu babba tambatace yana dab da faruwa; cewa duniya tana bakin (mafarin) hargisi mai rinjayi. Labarbaru na kowace rana yana cike da bala'u da kowane irin almu'ci. Yesu da kansa ya yi anabci cewa cikin lokacin karsho za a iske . . . a kan duniya al'ummai suna chiwon rai sun rufe kuma . . . **"mutane suna su-ma don soro, domin tsamanin al'amuran da ke abko ma duniya kuma."** Luka 21:25-26.

ANABCHIN BAN MAMAMKI GAME DA MANYAN MULKOKI NA DUNIYA

A cikin litafi mai tsarki, musamman cikin Litattafan Daniel (da na Ruya ta Yohanna, anyi anabce-anabce na al'amuran tarihi na da, da kuma na kwanan nan a bayane. Bincike na-sosai na wadannan litattafan zai taimaka mana mu gan manufan Allah a cikin tarihin kasashe. Yana taimaka mana mu gane ma'ana na kwarai da manufa na rai da kuma shirin ceto domin dukan yan'adam tawurin Dan Allah, Yesu Kristi.

Fiye da shekaru 2,600 da suka shige, Annabi Daniel ya yi anabchi game da tasowan manyan mulkoki na duniya masu suna **Babila, Medes da Pashiya, Girka (Helles); Rom**, da kuma abun da ake sane da shi yau kamar **Turai**. A cikin mafalkin, Daniel ya ga babban sifa wanda bangarorin jikin sa yana misaltan daidai jerin (tsarin) wadancan mulkokin duniya: **"Kan ta, na kyakyawar zinariya ce, Kirjinta da hannuwar ta na azurfa, Chikin ta da chinyoyinta na janganchi, Kafafuwanta na bakin karfe ne, Sawayen ta, rabi karfe, rabi yumbu ne."** (Daniel 2:32, 33). Wadannan manyan mulkoki na duniya da kuma hallayensu na musamman an bayana zuwa ga Annabin, a wannan lokacin da misalin dabobi (Bisasha). **"Wadannan (wadancan) manyan bisasha, su fudu din, Sarakuna fudu kenan, wadanda zasu taso . . ."** (Daniel 7:17) **" . . . Iskoki fudu na sama suka pasu daga bisa kan babban teku."** (Daniel 7:2). Ruya 17:15 ya bayana cewa **"Ruwaye"** yana misalta **"al'ummai ne da taron jama'a da dangogi na harsuna,"** yayin da **"iskoki"** yana misaltan yakoki (Irmiya 4:11-16). Iskoki fudu na sama, wadanda sun yi gwagwarmaya a bisa babban teku, yana misaltan nasarar yakoki masu ban razana da suka kafa mulkokin akan iko.

IKON (Mulkin) DUNIYA YANA DA BAM

ANNABIN kuma ya gan wata iko tana taswoa daga cikin Turai. **"Na lura da kafonin, sai kuma, ga wani kafo daga chikin su ya taso, kankani ne"** (Daniel 7:8). Wannan mulki yana da alamu na ganewa a biye kamar haka:

- 1. YA TASO NE DAGA SAKANIN KAFONI GOMA DIN** (Daniel 7:8). **Mulkin Paparoma (508 AD)** ita ce wannan "Kankanin Kafo", wanda ta taso a sakanin Kabilun Turai goma.
- 2. YA TUMBUKE KAFONI UKU** (Dan. 7:8) Heruli, Vandals, da Ostrogots sun yi tsayayya da ikon wannan **"Kankanin kafo."** Sa'annan an **"tumbuke"** su daga tushen su – a wadansu kalmomi ya hallaka su kurmusu!
- 3. YA NADA BAM DA SAURAN KAFONIN DA SUNA GABACE SHI** (Dan. 7:24). Mulkin Paparoma yana da bam. Ya kunshi hadin Ikkliisiya da Gwamnatin kasa, yayinda Ikkliisayar ita ce take mallakan iko.
- 4. YA FI SAURAN KAFONIN KARFI** (Daniel 7:20).

A cikin gaskiya mulkin Paparoma ta yi girma zuwa matsayin mulkin duniya a cikin dan gajeren lokaci. A lokacin "Sararrakin Dufu," an tilasta ma mutane su karbi bangaskiyar Katolika (Yakin fadada adinin Krista) na Katolika. Fiye da harmoni, har sarakuna da shugabannin dau idni na Turai an tilasta masu su mika kai a cikin kaskanci ga kuduronin Paparoma.

- 5. YANA DA GANGANCI DA FURCIN SABO** (Daniel 7:25).

"Za ya tashi tsaye kuma gaba da sarkin sarakuna" (Daniel 8:25). Shine **"dan hallaka, shi wanda yana tsayayya yana kwa daukakan kansa gaba da dukan abin da ake che da shi Allah, ko abin da ake yi masa sujada; har yana zamne chikin haikalin Allah, yana shelar kansa shi Allah ne."** (Tassalunika wa ta i, 2:3-4). Duka nasosi ukun suna bayana iko dayan ne da tace ita Kristi ne, duk da haka tana da tunanin magabcin Krista. Magana na biye daga litafin tarihi ya nuna a cikin gaskiya zuwa wane matsayi ne mulkin Paparoma ta sabi (sabo) Allah: A Bisa wannan duniya muna rike da matsayin Allah mai iko duka?

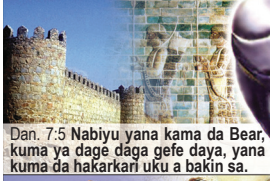
(Encyc. Pope Leo XIII, 6-20-1894) Kiran Paparoma "Uba Mai Tsarki" Sabo ne. Yesu da kansa ya bada kashedi a cikin **Mattha 23:9** **"Kuma kada ku che da kowane mutum a duniya Ubanku: gama daya ne Ubanku, shi na Sama."** Duk da kasancewar kalmomin nan na litafi Mai Tsarki a sarari, su Paparoma a cikin kamomin da sun shige sun dinga korafin rashin zunubi (Kuskure), abin da yake mallakan Allah ne kadai (**Ruya 15:4**), kuma har da daukan yanci na gafaran zunubi, wanda na Allah ne kadai (**Luka 5:21**).

- 6. YA SANANTA MSA SARKAKA NA MADAUAKAI,** (Daniel 7:25).

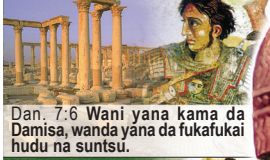
Yakin fadada adinin Krista na Katolika, hukunchi na gaba da masu bijerewa daga koyaswar Katolika, Da kuma na sanani na tuhuma, da kone masu bijerewa daga koyaswar Katolika sanannun bakakan al'amura na tarihin mulkin Paparoma ne. Mai bada Tarihi W. H. Lecky ya rubuta: batun cewa "Ikkliisayar Rom ta zubar da jinni na marasa laifi, fiye da kowane kungiya, wanda ta taba kasancewa a bisa duniya, ba wani wanda yana da

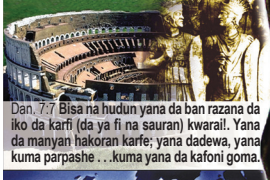
Dan. 7:4 Naf farkon yana kamanin Zaki, Kuma yana da fukafukan gaggafa.

Dan. 7:5 Nabiyu yana kama da Bear, kuma ya dage daga gefe daya, yana kuma da hakarkari uku a bakin sa.

Dan. 7:6 Wani yana kama da Damisa, wanda yana da fukafukai hudu na suntsu.

Dan. 7:7 Bisa na hudun yana da ban razana da iko da karfi (da ya fi na sauran) kwarai. Yana da manyan hakoran karfe; yana dawewa, yana kuma parpasho . . . kuma yana da kafoni goma.

Dan. 7:24 Kafoni goma din sarakuna goma ne wadanda zasu taso daga wannan mulki.

BABILA

Kan Zinariya da Zaki (Sanannen alama na Babila) yana misalta Mulkin Babila na mallakan duniya (608 – 538 BC) fukafukan gaggafa yana bayana saurin nasarar Nebuchadnezzar.

MEDES DA PASHIYA

A shekara ta 538 BC, mulki mai masarauta biyu na **Medes da Pashiya** ta kafu. Hakarkari uku na cikin bakin Bear yana misaltan Kasashen da aka ci-su da yaki na Lidiya, Babila, da Masar. Pashi yawa sun fi Medes karfi kuma sun dade a mulki fiye da su (Ka lura: ta

GIRKA (HELLES)

Nasarori na sauri (an misalta tawurin fukafukai hudu) a kalkashin jagorancin Alexander mai Girma wanda ya sa **Girka** ta zama mulkin duniya (331 BC). Bayan mutuwar Alexander, manyan Hafsoshi hudu na sa sun rarrabe mallakar mulkin zuwa kashi hudu: Tres (Suriya), Makididuniya, da Masar (Ka lura da kawuna hudu din).

MULKIN ROMA

A shekara ta 168 BC, **Romawa** sun kafa mulkin duniya na hudu. Domin sananin da rashin kula wanda sun mallaki sauran kasashe, an san wannan mulki da **"Mulkin Karfe"** (Ka lura, kafafun sifan da hakoran bisan na karfe ne).

TURAI

Domin **tafiye-tafiye (351-476 AD)**, mulkin Rom ta rarrabu kashi goma (10) na masarautan turawa (Ka lura da kafoni 10 da Yatsun kafa 10 din). Rarrababen kafoni masu zaman kansu kuma marasa haduwa tare kamar yanda garwayewar karfe da yumbu na yatsun kafa yake yana misaltan rashin yuwuwa na ci gaban Haddadan Turai.

cikakken sani na tarihi wanda zai musunta . . . ba shi yuwuwa a kiyasta daidai yawan mutane da aka zalunta (wajen miliyon 50) kuma tambatace ne cewa babu wani tunani da zai iya gane radadin (wahalolin) da suka sha.

7. YA NUFA YA SAKE LOKUTA DA SHARI'A (DOKOKI) (Daniel 7:25). Sarin Mulkin Papparoma da gaske tayi gadaran sake Dokokin Allah ta cire (Kawas) da doka na biyu daga majanllan koyaswa na Katolika. **Doka na biyu ya hana sujada ga gumaka.** Doka ta hudu na Allah, wanda ya dokace mu mu kiyaye da tsarki Assabat na Litafi Mai Tsarki (Ranar Sati), an sake shi zuwa kiyaye – Ranar Lahadi, koyi wanda ya fara daga bautan Rana na al'ummai (ama). A maimakon Assabat na rana ta bakwai

bisa ga dokar Allah na hudu (Fitowa 20:8 – 11; Ishaya 56:2 – 7), an gabatar da Ranar Lahadi, wanda ranan hutu ne marasa goyon bayan Litafi Mai Tsarki. Allah baya taba umurtan amfani da rana ta fari ga mako a matsayin ranar Sujada ba, kuma Yesu baya yi haka, ko kuwa manzanai sun kiyaye Ranar Lahadi ba (Luka 4:16; Matt 24:20; Ayukan Manzani 13:42 – 44).

8. YAYI MULKI NA WOKACHI DAYA, DA WOKATAI DA RABIN WOKACHI (Daniel 7:25).

A Lisafe, lokaci na Litafi Mai Tsarki, Kalman "Wokachi" yana matsayin shekara daya mai kwanaki 360. Ta hakane, mun gane cewa wokatai 3½ ne = Kwanaki 1,260 ne. **Rana daya na anabci yana matsayin shekara daya na ainihi (Ezekiel 4:6; Litafi Lisafi**

14:34); Domin ta dalilin haka, "Kankanin Kafon" zaiyi mulkin duniya na tsawon shekaru 1,260. Wannan kaidaden lokaci ya fara ne da umurnin Justinian (Gwamnati ta miƙa ma Ikkliƙsiyar Rom iko na adini). Kuma da karasawar hallakan mulkin Got na Gabashin Rom a shekara ta 538 AD. Ya karasa ne a 1798 da damkewar Papparoma Payos (Pius) Vana VI (6) da kuma sanarwa Rom ta kasance jamhuriya tawurin sojojin Faransa Kalkashin Napoleon.

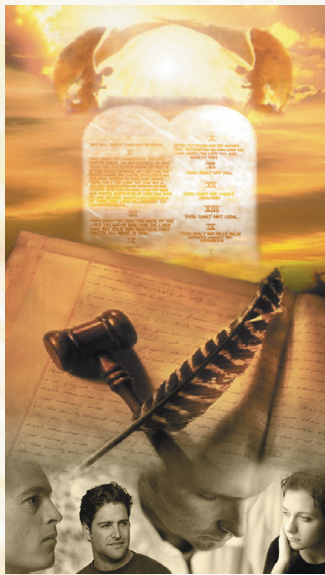
LOKACIN SHARI'A

"Amma za ayi shari'a" (Daniel 7:26) "Amma za'ayi shari'a . . . zambar goma kuma so zambar goma suna tsaye a gaban sa, aka kafa shari'a, aka bude litataffai" (Daniel 7:9-10). Hakane aka bayana ma Annabin cikin ruya babban rana mai saduwa da za a bincike halaye da kuma rayuwar kowane mutum a gaban Alkali na dukan duniya.

Ya ce **"aka bude litataffai"** Annabi Yohanna ya kara bayani: **"aka bude wani litafi kuma, litafin rai kenan, aka yi ma matattu shari'a kuma bisa ga abin da aka rubuta chikin litataffai, gwalgwadon ayukan su"** (Ruya. 20:12). Litataffai na lisafi cikin sama, wanda a ciki akwai sunaye (Luka 10:20) da kuma ayuka (Matta. 12:36-37) na mutane suna rubuce, zasu zatas da kuduri na shari'an dukan shiri na asiri da manufa zasu boyyanu ba tare da kuskure ba, domin Allah zaya bayana a sarari, bayayyun ababa na duhu, kuma zai **"bubbude, shawarwarin zukata a sarari"**. (Korintiyawa ta i, 4:5) kuma zaya **"kawo kowanne ciki wurin shari'a, da dukan asirin rai domin shi raba, ko nagari ne, ko mugu"** (Maiwa'azi 12:14).

Yayin da an bude litataffan Lisafi cikin shari'an rayuwar dukan wadanda sun tuba kirarin gaskantawa da Allah zasu shiga chikin bincike. **"Gama lokachi ya yi da shari'a zata faru a kan gidan Allah. Idan kwa a wajenmu ta fara, ina matukar wadanda basu bi bisharan Allah ba?"** Bitrus ta i, 4:17 Kristi ya fara binciken da wadanda sun fara rayuwa a bisa duniya. Sai kararakin kowace tsara na biye ya zo gaban bincike, sa'annan ya rufa (Kammala) da shari'an masu rai. Za a ambaci kowane suna, a bincike kowace kara sosai. Za'a karbi sunaye, za a ki sunaye. Dokokin Allah sune magwajin da za a auna hallaye da kumma rayuwar mutane. Litafi Mai Tsarki ya sanar: **"Haka zaku yi magana, haka zaku aika kuma, kamar mutane wadanda za ayi masu shari'a bisa ga sharia (Dokoki goma) ta yanchi"** (Yakub 2:12).

Yayin da kowane yana da zunubai a bisa litafin lisafi, wanda baya tuba ba kuma ba a gafarta masa ba, za a shafe (share) sunan sa daga cikin litafin rai. Ubangiji ya sanar **"wanda ya yi zunubi gareni duka, shine zan shafe daga chikin litafi na"** (Fitowa 32:33). Dukan wadanda sun tuba chikin gaskiya (Misalai 28:13) kuma tawurin bangaskiya sun karbi jinin Yesu a matsayin hadaya ta kafara (Sulhu) (Ayukan Manzani 16:30, 31), an gafarta masu, an kuma shigar a gefen sunayen su cikin litataffan sama. Da shike sun zama masu tarayya (rabo) cikin adilcin Kristi (Yohanna ta i, 2:29) kuma halayen sun tafi daidai da dokokin Allah, za'a shafe (share) zunubansu a kuma lisafin su masu cancanta zuwa rai na har'abada. Ubangiji ya sanar tawurin Annabi Ishaya: **"Ni, I, ni ne, na shafe laifofinka sabili da kai na, ba ni kwa kara tuna da zunuban ka ba"** (Ishaya 43:25). Irin wadannan zasu sami rabo cikin tashin matatu na tsarkaka, domin litafi mai tsarki yace a bayane: **"Su fito zuwa tashi na rai . . ."** (Yohanna 5:29; Tassalunikawa ta i, 4:14-16). Yesu ya sanar tawurin Annabi Yohanna: **"Wanda ya yi nasara za a yafa shi haka nan da fararen tufafi: bani kwa shafe sunansa daga chikin litafin rai ba dadai, zan kuma shaida sunansa a gaban Uba na, da gaban malaikun sa."** (Ruya. 3:5). Wannan roko na Kristi domin mutum a gaban kursiyin Ubansa cikin sama (Ibraniyawa 8:1) yana da muhimmanci ga shirin ceto kamar yanda

mutuwar sa akan giciye yake (Ibraniyawa 9:24). Yesu ya bude hanya zuwa kursiyin Uban, kuma tawurin aikin sa (na masakiaci) bukatu na gaskiya na dukan wadanda sun zo wurin sa cikin bangaskiya a gabatar a gaban Allah. **"Bari mu guso fa gaba-gadi zuwa kursiyin alheri, domin mu karbi jinkai, mu sami alheri kuma mai taimakon mu chikin lokacin bukata"** (Ibraniyawa 4:16) Yesu ya yi roko domin mu sabili da ciwon hannunsa da kujen jinkinsa, kuma ya sanar ga dukan wadanda zasu bi shi. **"Alheri na ya ishe ka"** (Korin. ii, 12:9) **"Ku dauka ma kanku karkiya ta, (Dokoki goma) ku koya daga wuri na, gama ni mai tawali'u ne, mai-kaskantar zuchiya: zaku sami hutawa ga rayukan ku."** (Gama karkiyyata mai sauki che, kaya na kuma mara nauyi." (Matta 11:29-30).

Da zaran lamirin mu ya falka tawurin aikin Ruhu Mai Tsarki, mukan gane ikon, zarguwa, da kuma kazamtan zunubi, sa'annan mu zo matsayin da za mu ki shi. Zai zama mana cewa zunubi ya raba mu da Allah, da kuma cewa muna cikin bauta a kalkashin ikon mai muguntannan. Duk yunkurin mu na gudu daga zunubi zai kai mu ga gane kasawan mu. Manufan mu da zukan mu sun lalace, mun gane cewa ran mu yana cike da son-kai da zunubi, mun fara bukatan gafara, sabta, da yanci. Meneneza mu iya yi domin mu zama daidai tare da Allah? Muna bukatan (gaba gadi), gafara na sama, da salama da kumna cikin zukan mu. Kudi, iko ko hikima bazai iya sayama wadannan ababa ba, duk da haka Allah ya ba mu su a madadin kyauta na alheri ". . . ba da kurdi, bada abin biya ba" (Ishaya 55:1). Namu ne, idan mun miƙa hannu mun karbe su. Haka Ubangiji ya fadi ". . . ko da zunubanku sun yi kamar mulufi, zasu yi fari kamar snow" (Ishaya 1:18). **"Sabuwar zuciya kuma zan baku, sabon ruhu kuma zan sa a chikin ku"** (Ezekiel 36:26). Mu yarda da zunuban mu, kuma mu yunkura mu fara sabon rai tare da Allah. Yanzu zamu iya zuwa wurin sa mu roke shi ya share mana zunuban mu ya kuma bamu sabuwar zuchiya. **"Idan mun fadi zunuban mu, shi mai alkawali ne, mai adilchi kuma da zashi gafarta mamu zunuban mu, shi tsarkake mu daga dukan rashin adilchi."** **"Wanda ya rufe laifofinsa ba za yayi albarka ba. Amma dukan wanda ya fadesu ya kuma rabu da su zaya sami jinkai"** (Yohanna ta i, 1:9; Misalai 28:13).

Zamu iya tambatar da cewa zai aikata, domin ya yi alkwalin game da haka. Wannan shine abun da Kristi ya koyas sa'anda yana duniya, da cewa kyautan da Allah ya yi alkawali namu ne dazaran mun karbe shi tawurin bangaskiya. Bazamu iya mu Ka-farta (sulhunta) ma zunuban mu na da ba, ba zamu iya sake zukan mu ba kuma ba zamu iya samun ceto tawurin namu kokari ba (Iirmiya 13:23; Afisawa 2:8), amma Allah ya yi alkawura da cewa shi zai aika mana wadannan abubuwan tawurin Kristi. Dole mu gaskanta alkawaruransa; dole mu yarda da zunuban mu mu miƙa kai ga Allah mu kuma bauta masa. Da zaran mun yi haka, shi zai cika alkawalin sa zuwa garemu. Yesu zai zama Mai taimakon ku, ku muma mai roko ma na. **"Idan kowa ya yi zunubi, muna da Mai Taimako wurin Uba, Yesu Kristi mai adilchi; shine kwa pansar zunuban mu, ba kwa ta namu kadai ba, amma ta duniya duka kuma."** (Yohanna ta i, 2:1-2).

SAKON JINKAI NA KARSHE

ANNABI DANIEL ya gani cewa a lokacin da mutum yana kokari ya hada kasashen turai, duniya kuma tana samun Karin ziyara na bala'u da yakoki, babban dutse zai buga sifan a bisa sawayen ta ya hallaka ta kurmus. Wannan dutsen yana misaltan zuwan Yesu Kristi ne (Dan. 2:34, 35), 44; Zabura 18:32). Kristi zai zo kuma bada jimawa ba a cikin giza-gizai na sama tare da mala'ikun sa, a ganin dukan yan adam (Ruya. 1:7). Domin shirya yan adam, sabili da al'amurannan da kuma taimakon su su tsaya cikin shari'a, Allah cikin kamna, yana bada kashedi ga yan adam tare da sako na karshe na jinkai wanda ake samu cikin Ruya 14:6-12.

Dan. 2:34 . . . Wani dutse . . . ya buga sifan a bisa sawayen ta . . . ya parpashu su.

SAKON MALAIKA NA FARI

SAKON MALAIKA NA BIYU

SAKON MALAIKA NA UKU

“Kuji tsoron Allah ku bashi daraja, gama sa’ar hukuncin sa ta zo, kuyi sujada ga wanda yayi sama da duniya, da teku da mabulbulan ruwaye.” (Ruya 14:7).

Sakon Malaika na fari ta jawo hankulan mu don mu lura cewa shari’a (hukuncin) yana nan yana kan gudanawa yanzu a sama domin halin yanzu, watau bayan 1798 kuma kafin sake dawowan Kristi ya tafi daidai da lokacin da shari’an ke gudana. Bugu da kari, ana kiran yan’adam su yi sujada ga Allah Mahalicin sama da duniya haryanzu duk da wanan kira, yawanci suna ci gaba da gaskanta koyaswar cewa halitu sunyi ta rikida har tsawwon miliyoyin shekaru (Evolution). Allah yakan so mutum ya sani cewa halitu, (kyau) da kuma tsarin su na ban mamaki sun sami asalin su daga Allah ne ba wai sun “rikida hakanan kawai ba (duba Romawa 1:20, 21). Yakan tuna ma mutum cewa shi ne mai ba da dukan kyautai kuma ya cancanci yabo, kauna da sujudan mu. Kauna da sujada ta gaskiya tana nufin kiyaye dokokin sa (dokoki goma) kamar yanda aka rubuta cikin Fitowa 20:1–17). Gama kaunar Allah kenan, mu kiyaye dokokin sa kuma. “Wanda ya kawas da kunnensa daga jin shari’a, ko addu’a tasa abin kyama ce.” (Yohanna 5:3; Misalai 28:9). Ba Allah daraja yana nufin bayana halin sa a cikin mu. Halin Allah a bayane yake zuwa ga dan adam a cikin dokokin sa.

HATIMIN ALLAH

Doka ta hudu ta cikin dokoki goman ta kai hankulan mu ne kai tsaye wurin Allah kamar Mahalici. “Ka tuna da ranar Assabbat domin a kiyaye ta da tsarki . . . gama cikin kwana shidda Ubangiji ya yi sama da kasa da teku, da abin da ke cikin su duka, ya huta kuma akan rana ta bakwai: domin wannan Ubangiji ya albarkaci ranar assabbat, ya tsarkake ta (Fitowa 20:8–11). Wannan doka ita ce kadai daga cikin goma din da ta ba da suna, matsayi, da kuma masarautar shi wanda an ba da dokokin tawurin umurnin sa. Domin haka, tana kunshe da “Hatimin Allah”.

Anyi assabaci domin yan adam ne a dukan zamanu domin an kafa ta tun halita ne (Farawa 2:1–3). Wannan ranan yakan ci gaba da tuna mamu muiy binbini game da Mahalicin mu tare da godiya da kuma bangirma. “Ka tuna da ranar assabat domin a kiyaye ta da tsarki.” Kiyaye assabacin shaida ce ta biyaya zuwa ga Allah na gaskiya: Na kuma ba su sabbatai nawa, su zama shaida tsakani na da su domin su sani ni ne Ubangiji wanda ya tsarkake su (Ezekiel 20:12, 20; Ishaya 56:2; Fitowa 31:13–17).

Tun farkon duniya anyi ta kiyaye assabat, rana ta bakwai ga mako, ranar sati kenan. Yesu da kansa ya bayyana tambacin kasancewar dokokin: “Kada ku zace na zo domin in warware Attaurat da Annabawa: ban zo domin in warwasar ba, amma domin in ciccika. Gaskiya ta nika fada maku, Har sama da duniya su shude, ko wasali daya ko digo daya ba za ya shude daga Attaurat ba, sai dukan abu ya cika.” (Matta 5:17, 18).

“Ta fadi, Babila babba ta fadi; ita wanda ta sa dukan al’umai sun sha ruwan anab na hatsalan faskancin ta.” (Ruya. 14:8).

Kalman nan “Babila” an samo asali ne daga “Babel” kuma tana misalta “rudani” (rikicewa). Anyi anfani da ita a cikin Litafi Mai Tsarki ne domin a misalta fannoni dabam-dabam na adinin karya ko bijireriya.

A cikin Ruya. 17:4–6, an misalta Babila da Karuwa. A cikin Litafi Mai Tsarki, muguwar mace alama ce ta bijirariyar Ikklesiya (Irmiya 3:20; Ezekiel 16:35).

Wannan karuwa ta Ruya 17 tana “yafe da shunaiya da mulufi, tana ado da zinariya da duwatsu masu tamani da lu’u-luai, cikin hannun ta, tana da koko na zinariya cike da kazamce-kazamce, watau ababa masu dauda . . . bisa goshin ta kuma da suna a rubuce, ASIRI, BABILA BABBABBA, UWAR KARUWAI. Inji annabin: “Na ga macen kuma tana maye da jinin tsarkaka, da jinin shaidu na Yesu.” An ci gaba da bayyana Babila da kasancewa “Babban birni zaune a bisa tuddai bakwai, aya na 9” wanda ke mulki bisa sarakunan duniya (Ruya 17:18).

ASIRTACIYAR BABILA

Ikon da aka kwatanta a nan ba wata bace dabam da ta mulkin Papa Roma, birni ta tuddai bakwai, Shunaiya da mulufi misaltan launin suturan yan majalisans Papa Roma da kuma shugaban Ikklesiyoyin Katolika ne. Zinariya, duwatsu masu tamani da lu’u-lu’u’i suna ba da hoton sabon wadatar mulkin Papa Roma ne. Babu wata mulki ta dabam wanda ta cancanci a ce tayi “maye da jinin tsarkaka” kuma wannan Ikliisiya, wanda ta tsananta ma su bin Kristi a wannan hanya mafi muni (duba shafi na 1 da na 2). Babbar zunubin da an sami Babila da ita, ita ce cewa dukan mazamanan duniya sunyi maye da ruwan anab na hasalar faskancin ta. Wannan koko na maye wanda ta ba ma duniya yana misaltan koyaswoyin karya, kamar sujada ta Mass, Ci gaba darayuwu na matattu, Wutan Jahannama mai konewa har’abada, Bauta wa Maryamu, da kuma sujada ranar Lahadi, wadannan da ma wadansu koyaswoyin da ba su da tushe a cikin Litafi Mai Tsarki sune tana miƙa wa duniya da sauran Ikklesiyoyi, cike da tasirin su na hallakaswa.

Kashedi na yanzu, “Babila ta fadi” ya shafi dukan kungiyoyin adinai wadanda sun fara da tsabta amma sun kazamtu. Bazai misalta Ikklesiyar Roman Katolika ne ita kadai ba, domin Ikklesiyar nan ta kasance a fadaddiyar yanayi na tsawon lokaci. An kira Babila da kasancewa “Uwar Karuwai”.

Yayanta suna misaltan Ikklesiyoyi da sun manne ma koyaswoyin ta (misali sujada ranar Lahadi), sun kuma bi kwatancinta. Saboda haka ne za a iya danganta kalman nan “Babila” (rikicewa ko rudani) daidai da wadannan Ikklesiyoyin. Duk da duhunta wata ruhaniya da kuma rabuwa da Allah, wanda yana faruwa a wadannan Ikklesiyoyin, mafi rinjayi na mabiyin Kristi suna nan har yanzu a cikin su. Duk yayan Allah wadanda har yanzu suna samuwa a cikin Babila za su dauki wannan kira na malaikan da muhimmanci. “Babila ta fadi” kuma “Ku fito daga cikinta, ya ku al’umanta,” kuma daga karshe za su ba fadaddeun ikklisiyoyin.

“Idan kowane mutum yayi sujada ga bisan da gumkinsa, ya karbi shaida kuma a goshin sa ko a hannunsa, shi kuma za ya sha ruwan anab na hasalar Allah.” (Ruya 14:9–10)

Don fahimtan wannan sakon, dole ne mu sansance alamun da aka yi anfani da su.

BISAN

Bisan da aka ambata a nan shi ne wanda aka kwatanta da farko a cikin Ruya 13:1–10) da “kamar damisa”. Bayani na kwatantawa sakanin wannan “Bisan” da “Karamin kafon” a cikin Daniel 7 (duba shafi na 1 da 2) ya nuna a fili cewa anan muna zanche game da iko guda ne, watau Papa Roma.

BISAN NA BIYU

Annaabin ya . . . “ ga wani bisa kuma yana fitowa daga cikin kasa; yana da kafo biyu kamar dan rago. . . ” (Ruya 13:11).

Sa’anda bisan da mun riga mun gani ya fito daga teku na “dangogi da harsuna” (Ruya 17:15), wannan bisan yana “fitowa daga cikin kasa”. A maimakon hambarar da wadansu mulkoki domin ta kafa kanta, mulkin da ake kwatantawa a nan dole ne ta taso tayi girma a hankali kuma cikin salama. Da haka ne ba za a ce ta taso ne daga tarin kasashen Turai masu gwagwarmaya ba. Dole ne a name ta a yankin nahiyar yammaci. Kasa daya ce kawai ta kasance tana tasowa da iko a lokacin da mulkin Papa Roma ta rasa ikon ta a shekara ta 1798; wannan annabi-kai-tsaye yana nuna kasar Amirka ne! Kafonnin kamar na dan rago yana misaltan kurciya, rashin laifi da ayukan ladabi, wanda daidai ya nuna ayukan Amirka na asali. Yanci ta siyasa da ta adini (“Kafonin” biyu) sune sun kasance tushen wannan tushen wannan kasa, Kristan Turai, wadanda suka sha tsanani ta hannun mulkin Papa Roma sun gudu ne zuwa wannan “sabuwar duniya,” Amirka. Wannan shi ne yanda aka samo kasar Amirka. Amma wannan bisan mai “Kafonnin dan ragon” ta “yi magana kamar dragon!! “Dukan hukumcin bis na fari (mulkin Papa Roman) kwa yana aiki da shi a gaban idonsa. Yana so duniya da mazamna a ciki suyi sujada ga bisa na fari . . . yana ce ma wadanda ke zamne a duniya su yi gumki ga bisan . . . (Ruya 13:11–14).

Kafonnin kamar na dan rago da kuma muryar dragon na wannan bisan ya nuna bambanci mai yawan da ke akwai tsakanin kirarin wannan kasan da ayukanta. “Maganan” wannan kasar ayuka ne na majalisun dokokinta da kotunanta. Tawurin wannan ayukan za ta karya ta kaidoji na walwalalada salaman da sune ta sasu ginshikin

ra'ayinta. Annabcin cewa zata yi magana "kamar dragon" ta kuma yi aiki da "dukan hukumcin bisa na fari" a fili ya nuna bayanawan wani ruhu na zafin hali da tsananci (Ruya. 12:13, 17) wanda ta bayana kanta a cikin bisa na farin (Mulkin Papa Roma). Kalamina nan cewa 'bisan mai Kafoni biyu' "yana sa duniya da mazamna a ciki su yi sujada ga bisa na fari" ya nuna cewa ikon wannan kasa (Amirka) zai aikata kansa tawurin hukumta biyayya, wanda zai kai ga girmamama mulkin Papa Roman. Yau mun tana da yanda Amirka da kasar Vatikan suna aiki kusa da juna domin ikonsu ya zama sananne.

GUMKIN BISAN

Sa'anda ikklesiya ta farko ta kauce daga koyaswoyin ta na amshi takalidai na al'ummai, ta ridda ta kuwa rasa Ruhu da ikon Allah. Domin ta rike lamirin jama'a, ta nemi taimakon hukuma. **sakamakon shi ne mulkin Papa Roma, Ikklesiyar da tana mallakan ikon hukuma, ta kuma yi anfani da shi**

domin cimma bukatunta, musamman don hukumta wadanda ta kira bijirarru. Don kasar Amirka ta sifanta gumkin bisan, dole ne ikon adini ya mallaki hukuma yanda Ikklesiya za ta yi anfani da ikon hukumman domin ta cimma bukatunta.

Ridda ne da farko ya sa Ikklesiyar farkon ta nemi taimakon hukuma, kuma wannan ya shirya hanya domin haifar da mulkin Papa Roma, watau "Bisan". Inji Bulus, "Sai riddan ta fara zuwa, mutumin zunubi kuma ya bayanu..." (II Tassalunikawa 2:3-4). **A hanya dayan ne wannan riddan a cikin Ikklesiyoyin da suka bijire ma Ikklesiyar Katolika ta yau zata shirya hanya domin gumkin bisan.**

A cikin shekarun da suka wuce, yunkuri na hadin kan adinai wanda Ikklesiyoyin da suka bijire ma Ikklesiyar Katolika su ke yi ya kara karfi har ga cewa a sami "hadin kai ko ta wace hali." Ko da zai kai ga kauce wa gaskiya (Litafi Mai Tsarki). A watan Oktoba shekara ta 1999, tawurin sa-hannu a "hadaddiyar bayani" da kasar Vatikan gamayyar Ikklesiyar Lutheran sun bayana cewa aikin mayaswa da shugabanansu suka yi (Martin Luther da Sauransu) banza ne. **Mulkin Papa Roma da hadin kan adinan duniya** ba wani abu bane dabam da babban bijirewa ta ruhaniya wanda Bulus ya yi

anabncinsa a II Tassalunikawa.

Sa'anda manyan ikklesiyoyin da ke jagora a Amirka, bisa ga hadin kai game da bisan wadannan koyaswoyin da suka sami yarda da su a junansu, sun cusa ma gwamnati ra'ayi ta tsananta dokoki da kuma kiyaye shurudansu, sa'annan ne Amirkan da ke bijire ma ikklesiyar Katolika zata sifanta

"gumkin" sarin Ikklesiyar Katolika, ta kuma hukumta wadanda sunki yarda da hadin kan ya zama wajibi.

A sakamakon haka ne, gumkin bisan yana misaltan Ikklesiyoyin da suka bijire ma Ikklesiyar Katolika amma yanzu sun ridda, zasu nemi taimakon gwamnati domin ta aiwatar da koyaswoyoyin su.

SHAIJAR BISAN

Bisan mai kafonni biyu (Amirka) "Yana sa a ba dukan mutune... shaida cikin hannunsu na dama ko a bisa goshin su, kada kowane mutum kuma shi sami iko shi sayi ko sayas, sai wanda yana da shaidan, watau sunan bisan ko nombar sunansa" (Ruya. 13:16 - 17).

"Wanda yake da fahimi bari shi lisafta nombar Bisan, gama nomba na mutum ne: nombansa kenan, Dari shidda ne da Sattin da shidda (Ruya 13:18).

Mutumene da yana shugabancin tsarin Ikklesiyar Katolika (ta magabtankan Kristi) ba wani bane dabam da Papa Roman. **Sunan matsayinsa shine VICARIUS FILII DEI Ma'ana "Wanda ke a madadin Dan Allah"** (Our Sunday Visitor 4-18-1915.)

A harshen Romawa (Latin) wadansu bakake na kalmomi suna da lissafin nombobi tare da su. Lissafin nombodin da ke daidai da wannan matsayin Ofishin shi ne ya nuna **nomban bisan da kasancewa 666.**

VICARIUS FILII DEI			
V.....5	F.....0	D.....500	
L.....1	L.....1	E.....0	
C.....100	L.....50	I.....1	
A.....0	L.....1	I.....1	501
R.....0	L.....1	I.....1	
U.....1			
U.....5		53	
S.....0			
		112	

Sa'ilinda bangare daya na jama'an duniya za su karbi shaidar Bisan tare kuma da yin sujada ga gumkinsa, an kwatanta wata bangaren kamar haka: "... Nanga... wadanda ke kiyaye dokokin Allah da Imanin

Yesu. (Ruya. 14:12). A sakamakon haka ne, bambanci tsakanin masu sujada na gaskiya da na karya zai karfafa a kan kiyaye dokokin Allah ne. A bangare daya akwai hatimin Allah, watau ranar Sati-Assabat na doka ta hudu. A daya bangaren kuma ga shaidar Bisan, watau kiyaye ranar Lahadi, Mulkin Papa Roman tana daukan wannan watau "Shaidar ikonta" ne, domin a shekara ta 364 AD ta canja assabat zuwa Lahadi (The Converts Catechism, P. Giermann Duk wanda, da sainsiya, ya kiyaye dokokin kamar yanda mulkin Papa Roman ta canja, yana ba ma wannan mulkin makiyiyin Kristin ne girma yana kuma nuna kansa makiyiyin Allah.

Kodashike, Krista na gaskiya a cikin dariku dayawa suna kiyaye Lahadi da tunanin cewa suna girmama Assabat na doka ta hudu ne, Allah yana karban aikin da suke yi bisa ga abin da sun sani, domin "kwanakin jahilci fa Allah ya yi birin da su (Ayukan Manzani 17:30). Amma dai Sa'anda wanda ke ta karfafuwa a gwamnatin hadinkan duniyan da ke ta cin gaba, wanda kuma ya sami asalinsa daga cikin Amirka - bayanda aka fadakar da duniya game da hakkinsu ga assabat na gaskiya - Sa'annan dukan wadanda da sanin su sun ketare dokokin Allah a wannan lokacin ne zasu karbi shaidar bisan. Basu da daman samun alherin Allah kuma, sai dai su jira fushin sa da hukumci na mutuwa ta har'abada (Ruya. 14:9-11).

A majalisin nan ta hadin kan Ikklesiyoyin duniya da kuma gwamnatin kasashen dake kan gaba ta Majalisin dinkin duniya da ke a birnin New York sunyi shiri domin mallakan jagoran yan adam a shekaru da yawa a baya.

Babban abin cimma buri shine a kirkiro "sujadan Ranar Lahadin" da babu a cikin Litafi Mai Tsarki kamar yanda mulkin Papa Roma da kungiyar hadin kan adinan duniya suke sammani. Yawan ziyarce-ziyarce na gwamnatojin duniyan da Papa Roman ke yi, rubutatun jawabansa, da yunkurinsa a dukan duniya sun tambatar da wannan shiri.

MENENE KUDURIN KA?

AL'AMARI da bala'o'in da suke faruwa a duniyar mu ta yau, zasu cigaba har sake dawowar Kristi. Wannan duniya ta zunubi da miyagun ayukanta za su wuce, amma Allah "ya ke nufin dukan mutane su tsira, kuma su kawo ga sanin gaskiya" "Gama Allah yayi kaunar duniya har ya bada Dansa, haifaffe shi kadai, domin dukan wanda ke bada gaskiya gareshi kada ya lalace amma ya sami rai na har'abada" (Timothawus 2:4, Yohanna 3:16).

Sabanin rashin begen wannan duniyan, Allah ya yi alkawalin daraja ta nan gaba domin wadanda sun kasance suna biyayya da shi a nan duniya: "Gama ga shi, sabobin sammai da sabuwar duniya ni ke halitta: ba za a tuna da alamura na da ba, ba kwa za su shiga zuciyar ba," "za ya share dukan hawaye kuma daga idanunsu; mutuwa kwa ba za ta kara kasancewa ba; ba kwa za a kara yin bakin dukan, ko kuka, ko azaba: al'amura na fari sun shude...Duba, sabonta dukan abu nikeyi" (Ishaya 65:17, Ruya 21:4-5). Wadannan kalamai ba wai sun bada bege domin nan gaba ba ne kawai, amma sun bada salama ta yanzu da tsaro anashe.

Shari'a tana kan ci gaba a sama. Ba da dadewa ba wanda ya san ko yayin ne za a tantance matsayinsu. Saboda haka, yana da muhimmanci cewa kowane mutum ya saurari wanna kashedin "Yau kadan kun ji maryatasa, kada ku taurare zukatanku" (Ibraniyawa 3:7-8). Sa'anda aka kammala shari'a ta bincike, a wannan lokacin an rigaya an tambatar da makoman kowane mutum zuwa rai ko mutuwa. Zarafin gafara domin duniyan nan yana kawo ga karshe dab da bayanauwar Yesu Kristi a gizagizan sama.

Yesu Kristi ya mutu a bisaa giciye domin zunubanka, domin ya bude maka hanya zuwa ga sabuwar daraja mai zuwa. Ko yau ma kana iya zuwa wurin sa cikin wata addua, ka fadi zunubanka ka kuma fara wata sabuwar rayuwa ta biyaya ga dokokinsa, sa'annan ne Kristi zai zama matsakaicinka a shariar?

RLMedia

32 Ceres Str, Comptonville,
Johannesburg, South Africa
www.rlmedia.co.za
+27(0)836254786